

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԿՈՄԻՏԵ
ՀԱՐԿԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԲՈՂՈՔԱՐԿՄԱՆ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ**

ՈՐՈՇՈՒՄ N 37/29

ք.Երևան

26 օգոստոսի 2022թ.

Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային մարմինների բողոքարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), քննության առնելով շրջանառության հարկ վճարող համարվելու վերաբերյալ հայտարարություն ներկայացնելու վերաբերյալ Ա/Ձ Գեղամ Համբարձումյանի (ՀՎՀՀ 43073354) դիմում-բողոքը՝

ՊԱՐԶԵՑ

1. Բողոքարկման առարկան, դիմում-բողոքով բերված փաստարկները և ներկայացված պահանջները

Ա/Ձ Գեղամ Համբարձումյանը (այսուհետ նաև՝ բողոքաբեր) հայտնում է, որ 2020թ. նոյեմբերի 26-ին բողոքաբերը դուրս է գրել հաշվարկային փաստաթուղթ, սակայն տվյալ ժամանակաշրջանի համար հանդիսացել է միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ, որի հետևանքով համարվել է ԱԱՀ վճարող:

Հայտնում է, որ տվյալ հաշվարկային փաստաթուղթը դուրս է գրվել 2020թ. 44-օրյա պատերազմից անմիջապես հետո, որով տեղահանված արցախցիներին մատակարարվել է առաջին անհրաժեշտության սնունդ և պարագաներ:

Տվյալ հաշվարկային փաստաթուղթը դուրս է գրել տեղյակ չլինելով, որ, հանդիսանալով միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ՝ դրա իրավունքը չունի:

Խնդրում է վերոնշյալ դեպքի առումով մոտենալ ըմբռնումով և հնարավորություն ընձեռել տվյալ ժամանակաշրջանի համար ներկայացնելու շրջանառության հարկ վճարող համարվելու վերաբերյալ հայտարարություն:

2. Դիմում-բողոքի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը

Ա/Ձ Գեղամ Համբարձումյանը ՀՀ ԱՆ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրում հաշվառվել է 01.02.2012թ.-ին (պետական հաշվառման համար 42.65235):

Քննարկվող դեպքում Ա/Ձ Գեղամ Համբարձումյանը 28.01.2020թ.-ին ներկայացրել է 2020թ.-ին միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու վերաբերյալ հայտարարություն և համարվել է միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ, այնուհետև Ա/Ձ Գեղամ Համբարձումյանի

կողմից 2020 թվականի նոյեմբերի 26-ին դուրս է գրվել ապրանքի մատակարարման գնորդի ՀՎՀՀ («ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄ» հիմնարկին /ՀՎՀՀ 03014577/) պարունակող հաշիվ-վավերագիր: Նշված փաստը տեղի ունենալու օրվանից մինչև այդ օրը ներառող հարկային տարվան հաջորդող հարկային տարվա ավարտը՝ Ա/Ձ Գեղամ Համբարձումյանը միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ չի կարող համարվել:

3. Բողոքարկման առարկային վերաբերվող իրավական կարգավորումներ և եզրահանգումներ

ՀՀ հարկային օրենսգրքի 56-րդ գլխով սահմանված են միկրոձեռնարկատիրության համակարգի վերաբերյալ դրույթները, այդ թվում՝ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու համար անհրաժեշտ պայմանները:

Այսպես, ՀՀ հարկային օրենսգրքի 267-րդ հոդվածի՝

- 1-ին մասի 1-ին կետին համապատասխան՝ նույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված պայմանը բավարարող ռեզիդենտ առևտրային կազմակերպությունները և անհատ ձեռնարկատերերը (բացառությամբ նույն հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված դեպքերի) միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտներ են համարվում նույն մասով սահմանված դեպքերում և ժամկետներում, մասնավորապես՝ տվյալ հարկային տարվա հունվարի 1-ից մինչև տվյալ հարկային տարվա ավարտը (բացառությամբ Օրենսգրքի 254-րդ հոդվածով սահմանված՝ հարկային տարվա ընթացքում շրջանառության հարկ վճարող համարվելու կամ Օրենսգրքի 59-րդ հոդվածով սահմանված՝ հարկային տարվա ընթացքում ԱԱՀ վճարող համարվելու դեպքերի), եթե հարկ վճարողը մինչև տվյալ հարկային տարվա փետրվարի 20-ը ներառյալ հարկային մարմին է ներկայացրել հարկային մարմնի հաստատած ձևով՝ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու վերաբերյալ հայտարարություն:

- 3-րդ մասին համապատասխան՝ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ կարող են համարվել այն ռեզիդենտ առևտրային կազմակերպությունը և անհատ ձեռնարկատերը, որոնց՝ նախորդ հարկային տարվա ընթացքում գործունեության բոլոր տեսակների մասով իրացման շրջանառությունը չի գերազանցել 24 միլիոն դրամը,

- 5-րդ մասով սահմանված են այն դեպքերը, երբ ռեզիդենտ առևտրային կազմակերպությունը և անհատ ձեռնարկատերը չեն կարող համարվել միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ, մասնավորապես՝ նույն մասի 10-րդ կետի համաձայն՝ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտներ չեն կարող համարվել կազմակերպություններին կամ անհատ ձեռնարկատերերին ապրանքների մատակարարման գործարքներ իրականացրած՝ առևտրական (առք ու վաճառքի) գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպություններն ու անհատ ձեռնարկատերերը:

ՀՀ հարկային օրենսգրքի 268-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետի համաձայն՝ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտը դադարում է այդպիսին համարվելուց, եթե տեղի է ունեցել ՀՀ հարկային օրենսգրքի 267-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 5-րդ և 10-րդ կետերում նշված

փաստերից որևէ մեկը՝ տեղի ունենալու օրվանից մինչև այդ օրը ներառող հարկային տարվան հաջորդող հարկային տարվա ավարտը:

ՀՀ հարկային օրենսգրքի 56-րդ հոդվածի.

•1-ին մասի համաձայն՝ հաշվարկային փաստաթուղթը նույն հոդվածով սահմանված պահանջները բավարարող՝ հարկ վճարողի կողմից դուրս գրվող փաստաթուղթ է, որով հիմնավորվում է՝

1) ապրանքի մատակարարումից, աշխատանքի կատարումից և (կամ) ծառայության մատուցումից եկամտի ստացման իրավունք ձեռք բերելը: Սույն կետի կիրառության իմաստով՝ Օրենսգրքով սահմանված դեպքերում եկամտի ստացման իրավունքը համարվում է ձեռք բերված՝ անկախ հաշվարկային փաստաթղթի դուրս գրման հանգամանքից.

2) ապրանքի ձեռքբերման, աշխատանքի ընդունման և (կամ) ծառայության ստացման գծով ծախսի ճանաչումը.

3) ապրանքի մատակարարումը օտարերկրյա քաղաքացուն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձին.

4) ապրանքի տեղափոխությունը:

•2-րդ մասի 5-րդ կետի համաձայն՝ նույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված գործարքների և գործողությունների փաստաթղթավորման նպատակով կիրառվում են հետևյալ հաշվարկային փաստաթղթերը՝ հսկիչ դրամարկղային մեքենայի կտրոն:

•3-րդ մասի 2-րդ կետի համաձայն՝ նույն հոդվածի 2-րդ մասի՝ 5-րդ կետով սահմանված հաշվարկային փաստաթուղթը կիրառվում է ապրանքի մատակարարումից, աշխատանքի կատարումից և (կամ) ծառայության մատուցումից եկամտի ստացման իրավունքի ձեռքբերումը, իսկ Օրենսգրքի 381-րդ հոդվածի 3-րդ մասի երկրորդ պարբերությամբ սահմանված տեղեկատվությունը (տվյալները) պարունակելու դեպքում՝ նաև ապրանքի ձեռքբերման, աշխատանքի ընդունման և (կամ) ծառայության ստացման գծով ծախսի ճանաչումը, ինչպես նաև ձեռք բերված ապրանքի տեղափոխությունը փաստաթղթավորելու համար:

ՀՀ հարկային օրենսգրքի 254-րդ հոդվածի 1-ի նմասի 4-րդ կետի համաձայն՝ շրջանառության հարկ վճարողներ են համարվում սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված պայմանը բավարարող ռեզիդենտ առևտրային կազմակերպությունները, անհատ ձեռնարկատերերը և նոտարները (բացառությամբ սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված դեպքերի) հետևյալ դեպքերում և ժամկետներում. հարկային մարմնի հաստատած ձևով՝ շրջանառության հարկ վճարող համարվելու վերաբերյալ հայտարարությունում նշված օրվանից (բայց այդ հայտարարությունը ներկայացնելու օրվան նախորդող 20-րդ օրվանից ոչ շուտ) մինչև տվյալ հարկային տարվա ավարտը (բացառությամբ Օրենսգրքի 59-րդ հոդվածով սահմանված՝ հարկային տարվա ընթացքում ԱԱՀ վճարող համարվելու դեպքի), *եթե միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտը հարկային մարմին է ներկայացրել հարկային մարմնի հաստատած ձևով հայտարարություն՝ շրջանառության հարկ վճարող համարվելու վերաբերյալ: Եթե միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտը, Օրենսգրքի 268-րդ հոդվածի համաձայն,*

դադարում է համարվել միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ մինչև հարկային մարմնի հաստատված ձևով՝ շրջանառության հարկ վճարող համարվելու վերաբերյալ հայտարարությունում նշված օրը, ապա միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտը շրջանառության հարկ վճարող է համարվում սույն մասի 3-րդ կետով սահմանված կարգով՝ որպես միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելուց դադարելու օրվանից՝ մինչև այդ օրվան հաջորդող 20-րդ օրը ներառյալ՝ հարկային մարմին ներկայացնելով հարկային մարմնի հաստատված ձևով հայտարարություն՝ շրջանառության հարկ վճարող համարվելու վերաբերյալ, իսկ այդ կետով սահմանված կարգով շրջանառության հարկ վճարող չհամարվելու դեպքում, Օրենսգրքի 59-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի համաձայն, համարվում է ԱԱՀ վճարող:

Տվյալ պարագայում ՀՀ հարկային օրենսգրքի 268-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետով հստակ սահմանված է, որ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտը դադարում է այդպիսին համարվելուց, եթե առևտրական (առք ու վաճառքի) գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպություններն ու անհատ ձեռնարկատերերը իրականացրել են կազմակերպություններին կամ անհատ ձեռնարկատերերին ապրանքների մատակարարման գործարքներ:

Ելնելով վերոնշյալ իրավակարգավորումներից և ուսումնասիրելով սույն գործի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը, հիմք ընդունելով սույն որոշման 2-րդ կետում բերված փաստական տվյալները և այն, որ Ա/Ձ-ի կողմից չի ներկայացվել որևէ հիմնավոր փաստարկ (ապացույց)՝ շրջանառության հարկ վճարող համարվելու վերաբերյալ հայտարարությունը սահմանված ժամկետում չներկայացնելու հարգելի պատճառների վերաբերյալ՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ շրջանառության հարկ վճարող համարվելու վերաբերյալ Ա/Ձ Գեղամ Համբարձումյանի դիմում-բողոքը ենթակա է մերժման:

4. Եզրափակիչ մաս

Ելնելով քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի 20-րդ բաժնով, «Մաքսային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 37-րդ հոդվածով, Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային մարմինների բողոքարկման հանձնաժողովը

ՈՐՈՇՈՒՄ Է՝

Շրջանառության հարկ վճարող համարվելու վերաբերյալ հայտարարություն ներկայացնելու վերաբերյալ Ա/Ձ Գեղամ Համբարձումյանի դիմում-բողոքը մերժել:

Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում իրազեկելուն հաջորդող օրվանից:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել դատարան:

Recoverable Signature

X

ԱՐՏՅՈՄ ՍՄԲԱՏՅԱՆ

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝

Signed by: SMBATYAN ARTYOM 3210860416

ԱՐՏՅՈՄ ՍՄԲԱՏՅԱՆ